

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-561

11.7.2023

Ly Forsikring ASA

Ansvar

Tegnet cross liability-dekning?

Sikrede tegnet formueskadeansvarsforsikring i 2017. Sikrede arbeidet med prosjektering av boliger som en underleveranse til hovedentreprenør (N.) og hentet i den forbindelse ut uriktig høydeinformasjon fra en datafil. Sikrede og N. tilhører samme konsern. Huseier/byggherre rettet krav mot N., for erstatning av kostnader til å etablere løsning for overvannshåndtering og kompensasjon for at de fikk en dårligere løsning enn forespeilet. N. retter deretter krav mot sikrede, som igjen søkte erstatning under formueskadeforsikringen. Foretaket avslo kravet under henvisning til at forsikringen ikke omfattet ansvar overfor selskap i samme konsern. Sikrede viste til at unntaket var fraveket ved at det i forsikringsbeviset fremgikk at forsikringen gjelder "*Rådgivningsansvar for prosjekt tilhørende underselskapet i (B.) gruppentilhørende underselskaper i (B.gruppen)*", og at det dermed var avtalt en cross liability-dekning. Foretaket var uenig i at det var tegnet en cross liability-dekning og mente at formuleringen kun var en generell angivelse av hva som dekkes under formueskadeansvarsforsikringen. Nemnda kom til at sikrede ikke kunne kreve dekning for kravet fra N. under sin formueskadeansvarsforsikring, herunder at det ikke var tegnet en cross liability-dekning.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under formueansvarsforsikringen for prosjekteringsfeil og spørsmålet om det er avtalt forsikring som omfatter ansvar mellom selskap i samme konsern (cross liability-dekning).

Sikredes formueskadeansvarsforsikring for perioden 15.7.21 til 14.7.21 har følgende produktbeskrivelse:

Produkt	Gjelder
...	...
Formuesskadeansvar	Rådgivningsansvar for prosjekt tilhørende underselskapet i (B.) gruppentilhørende underselskaper i (B. gruppen)

Formuleringen har vært gjentatt siden forsikringstilbud ble gitt i 2017, og ved alle fornyelser i etterkant.

Formueskadeansvarsforsikringen dekker ifølge vilkårenes pkt. 4.1 rettslig erstatningsansvar for formueskade:

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for formuesskade som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er nevnt i forsikringsbeviset.

I forsikringsvilkårenes pkt. 5.6 er det gjort unntak for:

Hvis ikke annet er avtalt, omfatter forsikringen ikke ansvar:

...

ansvar overfor mor-/datterselskap eller overfor selskap eller virksomhet:

- i samme konsern, jmfør Lov av 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper, § 1-3 og § 1-4
- hvor eierinteressene i sikrede og skadelidte selskap er de samme med 50 % eller mer

...

Under sikredes arbeid med prosjektering av boliger som en underleveranse til N. (hovedentreprenør) ble det hentet ut uriktig høydeinformasjon fra en datafil. Huseier krevde erstatning fra N. for kostnader til å etablere løsning for overvannshåndtering og kompensasjon for at de hadde fått en dårligere løsning enn forespeilet. N. rettet deretter krav mot sikrede.

Sikrede og N. tilhører samme konsern, B. Gruppen AS.

Sikrede søkte 26.9.22 erstatning under formueskadeansvarsforsikringen for kravet fra N. med følgende beskrivelse i skademeldingen:

Skaden oppstod fordi det var mulig å plukke feil høydeinformasjon fra sosi-filen av den ferdigbygde vegen (V) avhengig av hvor man valgte å ta snittet i denne. Det lå inne både eksisterende terrenghøyde og nye høyder på prosjektert veg helt inntil hverandre, noe som ikke er vanlig og da heller ikke forventet fra den prosjekterende. Man stolte på at høyde- informasjonen var riktig, noe den i ettertid viste seg ikke å være.

Foretaket avsto erstatning under henvisning til at forsikringen ikke omfattet ansvar overfor selskap i samme konsern eller i selskap med vesentlig samme eierinteresser (cross liability-dekning), med mindre dette var særskilt avtalt.

Sikrede var uenig i avslaget og anførte at det var tegnet en cross liability-dekning med henvisning til beskrivelsen i forsikringsbeviset.

Sikrede krever erstatning for kravet som er fremmet av byggherren og anfører at det er tegnet en cross liability-dekning. Sikrede påpekte under avtaleinngåelsen at de prosjekterte for interne selskaper i konsernet, og det var nettopp dette som var bakgrunnen for formuleringen i forsikringsbeviset. Dersom denne formuleringen kun var ment som en generell angivelse av hva som dekkes, vil den være overflødig. Dette illustrer at formuleringen er inntatt for å nettopp utvide dekningen. Foretaket har fjernet formuleringen ved siste fornyelse.

Premien er dessuten beregnet basert på internomsetning, noe som også bekrefter at det er tegnet en slik dekning.

Ved uklarheter skal forsikringsbeviset gå foran vilkårene, og foretaket kan derfor ikke påberope unntaket i vilkårenes pkt. 5.6.

Kravet er rettet av ekstern kunde på grunnlag av prosjekteringsfeilen, og det må derfor avklares om kravet i det hele tatt er omfattet av unntaket.

Forsikringsforetaket avviser ansvar for skaden og anfører at det ikke er tegnet en cross liability-dekning. Forsikringen har unntak for ansvar mellom firmaer med vesentlig samme eierinteresser. Unntaket er utbredt innen ansvarsforsikring. Sikrede har derfor ikke krav på erstatning i denne konkrete saken, hvor skadelidte er sikredes søsterselskap.

Teksten i forsikringsbeviset er en generell angivelse av hva som dekkes, og det fremgår tydelig av forsikringsbeviset at generelle vilkår og vilkår for formueskader av 1.1.21 gjelder.

Foretaket har ikke fått opplyst at sikrede kun bistår med prosjektering internt i konsernet, eller at det var ment å utvide dekningen. Foretaket hensyntar omsetningen ved beregning av premien, men foretar ingen undersøkelse av hvor pengene kommer fra og vurderer behovet for forsikring ut

ifra det.

Sikrede er selv næringsdrivende og har i tillegg vært bistått av forsikringsmegler ved avtaleinngåelsen. Dersom det var ønskelig å tegne cross liability-dekning, burde megler opplyst særskilt om dette. Foretaket tilbyr uansett ikke cross liability-dekning i formueskadeansvarsforsikring.

Kravet er i dette tilfellet rettet mot N., og ikke mot sikrede. Det er dermed ikke noe direktekrav å vurdere. Et krav som nå rettes mot sikrede vil uansett være for sent fremsatt. For det tilfellet direktekravet ikke følger av ulovfestet rett, men kun av kontrakt, vil kravet være unntatt etter vilkårenes pkt. 5.4.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede kan kreve dekning for kravet fra N. under sin formueskadeansvarsforsikring.

Sikredes formueskadeansvarsforsikring omfatter ifølge vilkårenes pkt. 4.1 "sikredes rettslige erstatningsansvar for formuesskade som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er nevnt i forsikringsbeviset".

Kravet fra N. er ikke fremlagt for nemnda, og grunnlaget for det er lite opplyst. Nemnda forstår saken slik at sikrede under prosjektering hentet uriktige opplysninger vedrørende høyde fra sosifilen, og at dette førte til at boligen ble liggende lavere enn atkomstveien ved innkjørsel slik at man måtte etablere en løsning for overvannshåndtering.

Forsikringsvilkårenes pkt. 5.6 unntar bl.a.:

ansvar overfor mor-/datterselskap eller overfor selskap eller virksomhet:

i samme konsern, jmfør Lov av 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper, § 1-3 og § 1-4

hvor eierinteressene i sikrede og skadelidte selskap er de samme med 50 % eller mer

...

Det er ikke bestridt at sikrede og det skadelidte selskap inngår i samme konsern og har vesentlig samme eierinteresser. Sikrede vil derfor etter vilkårene ikke ha rett til erstatning for et erstatningskrav fra sitt søsterselskap under formueskadeansvarsforsikringen.

Sikrede viser til at kravet er reist av en ekstern kunde som følger av feilprosjekteringen.

Foretaket viser til at kravet fra huseieren er rettet mot N. og ikke mot sikrede, og at det derfor ikke foreligger noe direktekrav. Et mulig direktekrav vil uansett være for sent fremsatt. Dersom adgangen til et eventuelt direktekrav kun følger av kontrakt, vil et slikt ansvar uansett være unntatt etter vilkårenes pkt. 5.4:

ansvar som sikrede har påtatt seg å bære og som går utover det som følger av alminnelige rettsregler, det vil si ethvert ansvar som alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før eller etter at formueskaden er konstatert.

De aktuelle kontraktene mellom partene i saken er ikke fremlagt, og det er uklart om byggherren har et direktekrav mot sikrede, og om det eventuelt er bortfalt som følge av manglende reklamasjon. Sikrede har bevisbyrden for at vilkårene for erstatning er oppfylt, og slik saken er opplyst er det ikke sannsynliggjort at byggherren hadde et direktekrav mot sikrede. For det tilfellet et eventuelt direktekrav alene springer ut av kontrakt, vil et eventuelt ansvar være unntatt etter vilkårenes pkt. 5.4.

Sikrede anfører at cross liability-dekning er avtalt gjennom produktbeskrivelsen i forsikringsbeviset:

Rådgivningsansvar for prosjekt tilhørende underselskap i (B)gruppentilhørende underselskaper i (B.) gruppen.

Formuleringen sier at dekningen omfatter rådgivningsansvar for prosjekt "tilhørende underselskaper i Bgruppen". Dette betyr at forsikringen omfatter slikt ansvar for alle prosjekter som "tilhører" ett av konsernets selskaper. Formuleringen gir en overordnet beskrivelse av hva produktet "formuesskadeansvar" omfatter, men kan vanskelig forstås slik at alt rådgivningsansvar er omfattet. Det nærmere innholdet i produktet defineres gjennom ansvarsbærende og ansvarsbegrensende klausuler i vilkårene. Sikrede viser til at formuleringen ikke har noen mening hvis ikke ansvar overfor søsterselskap er omfattet. Nemnda er ikke enig i det. Det dreier seg om en generell beskrivelse som må nyanseres gjennom vilkårene. Hvis sikredes forståelse skulle legges til grunn, ville ingen av unntakene komme til anvendelse, og det kan ikke være meningen.

Sikrede har vist til at det ved avtaleinngåelsen ble opplyst at sikrede kun driver med prosjektering innad i konsernet, og at foretaket ut ifra dette burde ha tilbudt en cross liability-dekning eller informert særskilt om at forsikringen ikke inneholdt en slik dekning. Det vises til følgende opplysning:

Kunden starter med prosjektering for underselskaper i konsern. (B.) er utførende. Omsetning første år forventes til ca 50 000,-. Vennligst gi tilbud på dette.

Opplysningen angir at kunden starter med prosjektering for underselskaper i samme konsern, men sier ikke at sikredes virksomhet utelukkende består av dette. Den gir heller ingen anmodning om at dette ansvaret skal forsikres. Unntaket i pkt. 5.6 er helt vanlig i ansvarsforsikring, og er begrunnet med at når skadelidte selskap og sikrede/skadevolder har samme eier, vil skadevolders og skadelidtes interesse være sammenfallende på en måte som skaper en ekstra risiko for foretaket. Foretaket har derfor en legitim begrunnelse for å ikke tilby cross liability-dekning for formueskadeansvarsforsikringer.

Sikrede har vist til at oppdaterte omsetningstall for internomsetningen har blitt rapportert i årevis uten at forsikringsomfanget har vært endret, og at dette taler for at formuleringen nettopp er ment som en avtale om at unntaket er fraveket. Foretaket viser til at det normalt hensyntar omsetningen ved beregning av premien, men at dette ikke betyr at det undersøker hvor pengene kommer fra og vurderer behovet for forsikring ut ifra dette. Ut fra dette kan nemnda ikke se at beregningsgrunnlaget for premien tilsier at ansvar mellom søsterselskaper er omfattet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Heike Kristine Bentsen (næringsrepresentant).